

Tusagassiorfinnut Nalunaarut

21.01.22

Sakkortunerusumik pillaassuineq meeqqamut illersuutaasinnaava?

MIO ukiuni arlalinni Nunarput tamakkiusallugu angalasarsimavoq, angalanerminnilu ajornartorsiutinik malunnaatilinnik uteqattaartunillu immikkut malugisaqarput.

Illoqarfinni Nunaqarfinnilu uteqattaartutut malunnaateqarluartoq tassaavoq Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqagiissutaasa amigartumik malinneqarneri, Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqap Piginnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutaanut tunngasumik allaaserisaq, ´artikel 34´ malillugu allaqqammat Naalagaaffiit peqataasut isumagissagaat meeqqap qanorluunniit iliornikkut kinguaassiuutitigut atonerlunneqatsaaliorneqassasoq.

Ulluni makkunani meeqqat kinguaassiuutitigut kanngutsaatsuliorfigineqarnerat nakuuserfigineqarnerallu eqqartorneqaruttorput. Inuiaqatigiinni oqallinneq taanna MIO-mit tikilluaqquneqarpoq, maannalu oqallisissiamik ilanngussaqaassaagut misilittakkavut angalanermi nalunaarusiatsinni allassimasut najoqqutaralugit aamma ulluinnarni innuttaasunit nuna tamakkerlugu saaffigineqartarnerput tunngavigalugu. Oqallinnermi eqqartorneqarnerpaajusut tassaapput pisariaqalersimasoq meeqqanut innarliisut ullumikkornit sakkortunerusumik pillaassorneqarsinnaanissaat, ajornartorsiutit pineqartut qaangerniassagutsigik.

“Oqallinnermi pineqartup unamminartua uaniippoq, illuinnaasiarluni sakkortunerusumik pillaassuineq kisiat ukkatarineqarnerani puigussannginnatsigu, meeqqanut kinguaassiuutitigut

kannngutsaatsuliornerit nakuusernerillu suliassatulluunniit annguttanngimmata, tamannarpiarlu pissutigalugu eqqartuussivinnut anngussinnaanatik”, Meeqqanut Illersuisuat nassuiaavoq.

Paquminartumik pissuseqarnek, inooqatigiinni nakkutiginninneq, pisortatiguunngitsumik pissaanermik aaqqissuussineq, meeqqat illersorniarlugit ilungersunartumik killiliimmata.

Meeqqat kinguaassiutitigut kannngutsaatsuliorfigineqarnerat nakuuserfigineqarnerallu pillugu oqallinneq annikillisarlugu inunnut innarliisunut meeqqanullu kannngutsaattuliortunut tunngatinneqartariaqanngikkaluarpoq, sammineqartoq inuiaqatigiinni katitigaasumik ajornartorsiutaavoq paquminartuullunilu ilaqutariittullu inuusunut tunngalluinnarluni. Ajornartorsiutip ilungersunarnera pissutigalugu oqaluserissallugu ajornakusoorpoq – minnerunngitsumillu inerniliiffigissallugu aamma ajornakusoorluni.

MIO’p angalanermini nalunaarusiai atorfilinnik immikkut ilisimasalinnit oqaluttuarineqarpoq, meeqqat kinguaassiutitigut kannngutsaatsuliorfigineqarnerat nalunaarutigineqanngitsoortartut. Nalunaarutigineqanngitsoortarnerat ilaatigut nassuiaasersorneqarpoq, tassagoq “tamatta ilisarisanermik”, tamannalu malitsigissavaa, meeraq kinguaassiutitigut innarlerneqarsimassappat, taava inersimasoq illersorneqarpoq. Pingaaruteqarpoq ersarissassallugu kinguaassiutitigut innarliinerit naliginnaasumik isertuunneqartarmata, paquminartunngortitaasarmata nipangiunneqaannartarlutillu pisuusutut kannngusunermillu misigisaqarnek patsisiliullugu. Ilaqutariinni annilaanngatigineqartut aamma ataatsimut isigalugit ilagivaat ilaqutariit inuuniutaarussinnaammata. Qulaani tunngavilersuutigineqartut pissutaallutik Meeqqat Illersuisuat isumaqarpoq, oqallinneq ilaqqissallugu aammalu nuna tamakkerlugu iliuusissat tapertaralugit imatut ilassuteqalaarsinnaalluni:

“Isumaqatissarsiornek imaluunniit kinguaassiutitigut innarliisunut sakkortunerusumik pillaassuiniarneq kisiat sammigaanni taava qaatungaannersuineruvoq, ajornartorsiutivik tassaamat inuiaqatigiinni ingerlanerliornermik tunngaviit soorlu pisortatiguunngitsumik pissaaneq inoqutigiinnilu nakkutiginninneq. Pisuni tamakkunani ajoraluartumik takusarpavut, inersimasut inersimasoqatiminnik illersuisut, meerartik illersornagit.”

Taamaattumik allaanerusunik iliuusissanik atorfissaqarpugut najukkami pissutsit aallaavigalugit allanngortitsisoqassappat. Innuttaasut peqataatinneqartariaqassapput najukkamilu pissutsit aallaavigalugit iliuuseqarluni. Najukkami innuttaasut peqataatinnerisigut nammineq ajornartorsiutinik piginneqataasutut misigisimalersarput, tamannalu akisussaaqatigiinnermik nassataqartarpoq ungasinnerusumullu anguniagalersortoqarlunilu iliuusissanik pilersaaruteqartoqarsinnaalluni.

Inuiaqatigiinni ingerlanerliortutut pissusilersuutivut unitsillugit meeqqat illersortigit

Siullerpaatut iliuuserisassavut tassaasinnaapput, inersimasutut inissisimanitsinni paquminarsorisatsinnik pissuseqarnerput unitseqqaarsinnaavarput, taamaalilluta meeqqap pingaarnepaamik piginnaatitaaffia illersorneqarsinnaalluni anguneqassaaq. MIO-mit innersuunneqartuarpoq najukkami pissutsit aallaavigalugit iliuuseqaaqqullugu, tamatumingalu pissutaasoq tassaavoq pisortatiguunngitsumik pissaaneq aamma inooqutigiinni nakkutiginninneq nunatsinni sumiikkalularuttaluunniit pisarmat, piffimmiit piffimmut, pisullu taakkujuarlutik. MIO isumaqarpoq, pissarsinarnerpaajussasoq najukkami ataatsimiititaliat namminneerlutik pisussanik aallarniigunik, nipangersimaannarneq paqquminartumillu pissuseqarnerup unitseqqullugu iliuuseqartillugit nammineq, taamaalilluta ullumikkutut inissisimanitsinni inuiaqatigiinni susinnaanngitsutut misigisimajuarneput qaangersinnaanngussagatsigu.

Tamanna qaangerniassallugu imaalitsiaannaq pisinnaanngilaq, pisummi annertussusaa paasinaaqaartariaqarmat, pisullu patsisaa aamma qanoq tigussaasumik iluuseqarfigalugu aaqqinniartariaqarnersoq paaseqqaartariaqaratsigu. MIO´p misilittagaasa takutippaat, ajornartorsiutip qaangerniarnissaannut meeqqat inersimasullu peqatigalugit aaqqiiniartoqartariaqarmat, najukkami iliuusissatut pilersaarutaasoq suliarineratigut. Tamanna anguneqarsinnaavoq kommune ikiortiseralugu imaluunniit inunnik immikkut ilinniagaqarsimallutik ilisimasalinnik ikiorteqarluni, taakkuami ingerlaatsinik ilisimasaqarlutillu innuttaasut qanoq ilisamik piginneqataasutut misigitinneqarnissaannut misilittagaqarnerummata.

Ajornartorsiutininik aaqqiiniarluta siunnersuutigisavut tikkuartoreerlugit MIO-mit aamma tikkuartoqqinniarparput suliasarpaalussuit eqqartuussivinnut annguttannginneri, ajornartorsiullu qaangerniarnissaannut immaqa apeqquisiisinaanerput atorluarlugu paasiniartariaqalerparput suna pillugu taamaattoqarnersoq.

Pressemeddelelse

21.01.22

Vil højere straf beskytte barnet?

MIO hæfter sig særligt ved de gennemgribende problemstillinger gennem flere års rejser i hele landet. Et af de mangelfulde efterlevelse af FN-artiklerne der er gennemgående i forskellige byer og bygder er, FN artikel 34 der omhandler barnets ret til at blive beskyttet mod seksuelt misbrug og udnyttelse

Der er i disse dage debat om krænkelser og overgreb mod børn. MIO ønsker debatten i samfundet velkommen, og kommer her med et debatindlæg baseret på erfaringerne fra rejserapporterne og de daglige borgerhenvendelser der kommer ind fra hele landet. Meget af debatten kører på at det er nødvendigt med højere straffe til krænkerne for at komme problemet til livs.

“Udfordringen med et ensidigt fokus på en højere strafferamme er at mange overgreb og krænkelser ikke når at blive til sager og dermed ikke kommer for en domstol”, forklarer Børnetalsmanden.

Tabuadfærd, social kontrol og uformelle magtstrukturer er alvorlige hindringer for at beskytte barnet

Debatten om seksuelle overgreb og krænkelser burde ikke reduceres til primært at handle om straf af individer - krænkerne og de pædofile, da det er et komplekst samfundsproblem belagt med tabu og familierelationer. Det gør det svært at tale om - og ikke mindst at finde en løsning på.

MIOs rejserapporter beretter om særligt fagfolk der fortæller, at der er underrapportering om seksuelle krænkelser. Underrapporteringen forklares blandt andet med, at “alle kender alle”, hvilket får den konsekvens, at hvis et barn er blevet krænket, er det den voksne, der beskyttes. Det er vigtigt i denne forbindelse at understrege, at seksuelle overgreb generelt ofte hemmeligholdes, tabuseres og forties på grund af skyld- og skamfølelser. Men også fordi man kan frygte konsekvenserne for familien som helhed og for levebrød. Derfor mener Børnetalsmanden at det er nødvendigt at supplere debatten og de nationale initiativer med flere perspektiver:

“Kampagner eller højere straf til krænkere bliver ligesom et plaster på såret når det reelle problem er dysfunktionelle samfundsdynamikker som uformel magt og social kontrol. I disse situationer ser vi desværre, at det er de voksne der beskytter voksne, og ikke børnene.”

Der er derfor behov for en anden type indsats for at skabe lokal forandring. Det er nødvendigt at inddrage befolkningen og lave lokalt forankrede indsatser. Dette skaber medejerskab i lokalbefolkningen, der kan føre til fælles ansvar og hensigtsmæssige langsigtede mål og handlingsplaner.

Lad os bryde de dysfunktionelle samfundsstruktur så børnene får beskyttelse

Noget af det første vi kan gøre er, at vi voksne bryder tabuadfærden så barnet kan få den beskyttelse det har ret til. Grunden til at MIO gennemgående har anbefalet stedlige indsatser, er at selvom de uformelle magtstrukturer og social kontrol der sker rundt omkring i landet er forskellige fra sted til sted, er det de samme mekanismer der sker. MIO mener, at den hensigtsmæssig løsning vil være, at de enkelte lokale udvalg igangsætter processer der er med til at bryde tavsheden og tabuadfærd der fodrer afmagten hos samfundet i dag. Det er en omfattende længerevarende proces der skal til for at afdække omfang, årsager og dermed langsigtede løsninger dertil. MIOs erfaring er, at kernen ligger i inddragelse af børn og voksne til at finde løsninger og fælles udarbejdelse af en lokal handlingsplan. Dette kan opnås med hjælp fra kommunen eller andre professionelle fagfolk med viden om processer i og etablering af medejerskab.

Udover disse løsningsforslag påpeger MIO igen det problematiske i at mange sager i Grønland ikke kommer for en domstol, og at tiden er inde til at være mere kritiske til hvorfor det forholder sig sådan.

Asannittumik inuulluaqqusillunga

Med Kærlig hilsen

Aviâja Egede Lynge
Meeqqat Illersuisuat
Børnetalsmand
Avi@mio.gl
Tlf.: 531274